

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

pentru ratificarea Acordului între România și Republica Albania în domeniul securității sociale, semnat la București, la 27 februarie 2015

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost inițiat în baza Legii nr. 590/2003 privind tratatele, articolul 19, alineatul (1), litera a), care prevede că tratatele la nivel de stat, oricare ar fi domeniul de reglementare al acestora, se supun Parlamentului spre ratificare prin lege. Proiectul de act normativ a fost inițiat în vederea ratificării Acordului între România și Republica Albania în domeniul securității sociale, semnat la București, la 27 februarie 2015.

1. Descrierea situației actuale

La data de 27 februarie 2015 a fost semnat, la București, Acordul între România și Republica Albania în domeniul securității sociale. Pentru partea română, Acordul a fost semnat de către doamna Rovana Plumb, ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, iar pentru partea albaneză, de către domnul Zoti Erion Veliaj, ministrul protecției sociale și tineretului.

În prezent, în domeniul securității sociale, între România și Republica Albania sunt aplicabile prevederile Convenției interguvernamentale între Republica Populară Română și Republica Populară Albania privind colaborarea în domeniul problemelor sociale, semnată la București, la 3 mai 1961. Datorită amplelor reforme inițiate de ambele state în domeniul securității sociale, autoritățile albaneze au propus în anul 2000 încheierea unui nou acord în domeniul securității sociale, propunerea părții albaneze fiind agreată de partea română. Noul Acord în domeniul securității sociale între România și Republica Albania prevede că va înlocui, de la intrarea sa în vigoare, Convenția interguvernamentală între Republica Populară Română și Republica Populară Albania privind colaborarea în domeniul problemelor sociale, semnată la București, la 3 mai 1961.

Primele negocieri între partea română și partea albaneză în scopul încheierii Acordului între România și Republica Albania în domeniul securității sociale au avut loc în anul 2004 și au continuat în perioada 2012 - 2014.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ are drept scop ratificarea Acordului de către România și implicit, exprimarea consimțământului său pentru intrarea sa în vigoare.

În ceea ce privește domeniul material de aplicare, Acordul între România și Republica Albania în domeniul securității sociale se va aplica legislației din România privind indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă determinată de boli obișnuite sau accidente în afara muncii; indemnizația de maternitate; pensiile de bătrânețe, invaliditate și urmaș; ajutorul de deces; prestații în natură și în bani în caz de boală și maternitate; prestații în natură și în bani în caz de accident de muncă și boală profesională.

Pentru Republica Albania, Acordul se va aplica legislației care reglementează, în ceea ce privește Schema Obligatorie de Asigurări Sociale, prestațiile în bani în caz de boală pentru salariați; prestațiile în bani în caz de maternitate pentru salariați și lucrători independenți, precum și pentru angajatori; prestațiile în bani în caz de accidente de muncă și boli profesionale pentru salariați; pensiile de bătrânețe, invaliditate și urmaș pentru salariați și lucrători independenți, precum și pentru angajatori; iar în ceea ce privește Schema Obligatorie de Asigurări de Sănătate, prestațiile în natură din cadrul Schemei Obligatorii de Asigurări de Sănătate.

Acordul se va aplica tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației uneia sau ambelor Părți Contractante, precum și persoanelor ale căror drepturi derivă de la acestea.

Este prevăzut, de asemenea, principiul egalității de tratament între persoanele cărora li se aplică Acordul și cetățenii Părții Contractante pe teritoriul căruia își au domiciliul persoanele, în baza legislației acestei Părți Contractante, precum și principiul exportului prestațiilor de securitate socială, cu excepția prestațiilor în bani pentru incapacitate temporară de muncă și prestațiilor speciale necontributive în bani.

Acordul stabilește drept principiu general că persoana care este angajată pe teritoriul unei Părți Contractante este supusă numai legislației acestei Părți Contractante (*lex loci laboris*), chiar dacă are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante sau dacă angajatorul are domiciliul sau sediul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. De asemenea, lucrătorul independent care își desfășoară activitatea pe teritoriul unei Părți Contractante este supus legislației acestei Părți Contractante, chiar dacă are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Funcționarii publici și personalul asimilat acestora sunt supuși legislației Părții Contractante în a cărei administrație sunt angajați. Pentru persoana care desfășoară simultan activitate ca salariat pe teritoriul ambelor Părți Contractante, persoana care desfășoară activitate ca salariat pe teritoriul unei Părți Contractante și ca lucrător independent pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, lucrătorul independent care desfășoară simultan activități pe teritoriul ambelor Părți Contractante, lucrătorul salariat sau independent detașat temporar sau care se deplasează temporar pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, personalul întreprinderilor de transport internațional, echipajul navelor și pentru membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare Acordul prevede dispoziții speciale.

Este prevăzută totodată posibilitatea totalizării perioadelor de asigurare

realizate în baza legislațiilor celor două Părți Contractante, pentru prestațiile de boală și maternitate, pentru pensiile de bătrânețe, invaliditate și de urmaș, precum și pentru ajutorul de deces. În cazul pensiilor de bătrânețe, invaliditate și de urmaș se prevede inclusiv posibilitatea totalizării perioadelor de asigurare realizate în baza legislației unui stat terț cu care ambele Părți Contractante au încheiat acorduri de securitate socială care prevăd totalizarea perioadelor de asigurare.

Plata prestațiilor poate fi efectuată în moneda Părții Contractante a cărei instituție acordă prestațiile.

3. Alte informații

Acordul va fi încheiat pentru o perioadă nedeterminată și va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data ultimei notificări prin care Părțile Contractante se informează reciproc despre îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării în vigoare. Fiecare Parte Contractantă poate să înceteze valabilitatea Acordului printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți Contractante, cu cel puțin șase luni înainte de sfârșitul anului calendaristic respectiv. Acordul își încetează valabilitatea începând cu prima zi a anului calendaristic următor.

Secțiunea a 3-a *Impactul socio-economic al proiectului de act normativ*

1. Impact macro-economic

Nu e cazul.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu e cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Nu e cazul.

3. Impact social

Dispozițiile Acordului se aplică tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației României sau Albaniei, precum și altor persoane în măsura în care drepturile lor derivă de la acestea.

4. Impact asupra mediului

Nu e cazul.

5. Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 4-a**Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări	Nu e cazul.					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii	Nu e cazul.					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Nu e cazul.					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Nu e cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu e cazul.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu e cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu e cazul.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu e cazul.

6. Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor

<p>autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</p> <p>Nu e cazul.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p> <p>Prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 930/2015.</p>
<p>6. Alte informații</p>
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 7-a</i> Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p>
<p>3. Alte informații</p>
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 8-a</i> Măsurile de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</p> <p>Acordul prevede la articolul 36 ca autoritățile competente ale Părților Contractante să stabilească măsurile necesare pentru aplicarea prezentului Acord prin intermediul Aranjamentului Administrativ, care va fi supus aprobării prin Hotărâre a Guvernului.</p>
<p>2. Alte informații</p> <p>Nu e cazul.</p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA





A P R O B

KLAUS WERNER IOHANNIS

Președintele României


ROMANIA
PRIM-MINISTRU
VICTOR VIOREL PONTA
Prim-Ministru al României



M E M O R A N D U M

A v i z a t: Robert-Marius CAZANCIUC, ministrul justiției

Darius-Bogdan VÂLCOV, ministrul finanțelor publice

Bogdan Lucian AURESCU, ministrul afacerilor externe

Nicolae BĂNICIOIU, ministrul sănătății

Vasile CIURCHEA, președintele Casei Naționale de Asigurați de Sănătate

D e l a: Rovana PLUMB, ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice

Tema: *Semnarea Acordului între România și Republica Albania în domeniul securității sociale*

În prezent, în domeniul securității sociale, între România și Republica Albania sunt aplicabile prevederile Convenției interguvernamentale între Republica Populară Română și Republica Populară Albania privind colaborarea în domeniul problemelor sociale, semnată la București, la 3 mai 1961. Datorită amplelor reforme inițiate de ambele state în domeniul securității sociale, autoritățile albaneze au propus în anul

2000 încheierea unui nou acord în domeniul securității sociale, propunerea părții albaneze fiind agreată de partea română. Noul Acord în domeniul securității sociale între România și Republica Albania va înlocui, de la intrarea sa în vigoare, Convenția interguvernamentală între Republica Populară Română și Republica Populară Albania privind colaborarea în domeniul problemelor sociale, semnată la București, la 3 mai 1961.

În anul 2004 au fost inițiate negocierile între partea română și partea albaneză în scopul încheierii Acordului între România și Republica Albania în domeniul securității sociale. Au avut loc mai multe runde de negocieri, iar în anul 2012, pe parcursul a două runde, a fost finalizat textul Acordului.

În acest context, partea română a îndeplinit procedurile interne pentru aprobarea semnării Acordului, în baza Memorandumului nr. 2634/MC/23.02.2013.

În luna mai 2014, au avut loc la Tirana, Republica Albania, consultări privind proiectul de text al Aranjamentului Administrativ de aplicare a noului Acord de securitate socială între România și Republica Albania.

În decursul acestor consultări, la propunerea părții române, cele două părți au agreat completarea textului Acordului în beneficiul potențialilor beneficiari ai Acordului, prin extinderea domeniului material de aplicare a acestuia în domeniul accidentelor de muncă și bolilor profesionale. Ulterior consultărilor directe, discuțiile au continuat electronic, partea albaneză propunând modificarea Acordului în ceea ce privește prestațiile de boală și maternitate pentru o mai clară interpretare a acestuia, propunere agreată ulterior. Astfel, procedurile interne de aprobare a semnării Acordului bilateral de securitate socială necesită reluarea de ambele părți.

În ceea ce privește domeniul material de aplicare, Acordul între România și Republica Albania în domeniul securității sociale se va aplica legislației din România privind indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă determinată de boli obișnuite sau accidente în afara muncii; indemnizația de maternitate; pensiile de bătrânețe, invaliditate și urmaș; ajutorul de deces; prestații în natură și în bani în caz de boală și maternitate; prestații în natură și în bani în caz de accident de muncă și boală profesională.

Față de versiunea negociată în 2012 în care domeniul material de aplicare conținea doar indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă determinată de accidente de muncă și boli profesionale, au fost incluse toate prestațiile în bani în caz de accident de muncă și boală profesională, conform prevederilor din Legea nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru a evita posibilitatea ca lucrătorii migranți asigurați în sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale sau urmașii acestora, după caz, să nu beneficieze de toate aceste prestații în bani, chiar dacă s-ar afla sub incidența prevederilor Acordului.

Referitor la domeniul personal de aplicare, Acordul se va aplica tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației uneia sau ambelor Părți Contractante, precum și persoanelor ale căror drepturi derivă de la acestea.

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

Este prevăzut, de asemenea, principiul egalității de tratament între persoanele cărora li se aplică Acordul și cetățenii Părții Contractante pe teritoriul căruia își au domiciliul persoanele, în baza legislației acestei Părți Contractante, precum și principiul exportului prestațiilor de securitate socială, cu excepția prestațiilor în bani pentru incapacitate temporară de muncă și prestațiilor speciale necontributive în bani.

Acordul stabilește drept principiu general că persoana care este angajată pe teritoriul unei Părți Contractante este supusă numai legislației acestei Părți Contractante (*lex loci laboris*) chiar dacă are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante sau dacă angajatorul are domiciliul sau sediul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. De asemenea, lucrătorul independent care își desfășoară activitatea pe teritoriul unei Părți Contractante este supus legislației acestei Părți Contractante, chiar dacă are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Funcționarii publici și personalul asimilat acestora sunt supuși legislației Părții Contractante în a cărei administrație sunt angajați. Pentru persoana care desfășoară simultan activitate ca salariat pe teritoriul ambelor Părți Contractante, persoana care desfășoară activitate ca salariat pe teritoriul unei Părți Contractante și ca lucrător independent pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, lucrătorul independent care desfășoară simultan activități pe teritoriul ambelor Părți Contractante, lucrătorul salariat sau independent detașat temporar sau care se deplasează temporar pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, personalul întreprinderilor de transport internațional, echipajul navelor și pentru membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare se aplică dispoziții speciale.

Față de propunerile din anul 2014, ale părții albaneze, de reformulare a prevederilor referitoare la prestațiile în natură în caz de boală și maternitate, partea română a propus la rândul său o reformulare care, în conformitate cu legislația specifică asigurărilor sociale de sănătate din România, să permită o abordare unitară în ceea ce privește dreptul la prestații în natură pentru toate categoriile de persoane din domeniul personal de aplicare al Acordului. Acest fapt a condus la reformularea a trei articole din versiunea convenită în anul 2012 într-un singur articol, articol agreat de partea albaneză pe cale electronică în anul 2014.

Astfel, prestațiile în natură pentru boală și maternitate în regim de urgență sunt acordate de către instituția locului de reședință sau domiciliu conform legislației pe care o aplică, pe cheltuiela instituției competente. Prestațiile în bani pentru boală și maternitate sunt acordate de către instituția competentă, conform legislației pe care o aplică.

Este prevăzută totodată posibilitatea totalizării perioadelor de asigurare realizate în cele două Părți Contractante, atât pentru prestațiile de boală și maternitate, cât și pentru pensiile de bătrânețe, invaliditate și de urmaș, precum și pentru ajutorul de deces. În cazul pensiilor de bătrânețe, invaliditate și de urmaș se prevede inclusiv posibilitatea totalizării perioadelor de asigurare realizate în baza legislației unui stat terț cu care ambele Părți Contractante au încheiat acorduri de securitate socială și care prevăd totalizarea perioadelor de asigurare.

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

Pentru calculul prestațiilor pentru bătrânețe, invaliditate și urmaș se aplică principiul *pro rata temporis*, acordarea părții de prestație fiind proporțională cu perioada de asigurare realizată conform legislației fiecărei Părți Contractante.

Prestațiile în natură în caz de accident de muncă sau boală profesională sunt acordate în numele și pe cheltuiala instituției competente, de către instituția locului de reședință sau de domiciliu, conform dispozițiilor legislației pe care o aplică, iar prestațiile în bani sunt plătite de instituția competentă în conformitate cu legislația pe care aceasta o aplică.

Ajutorul de deces se plătește conform legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia a survenit decesul, dacă acest drept există conform legislațiilor ambelor Părți Contractante sau unde a fost ultima dată asigurată persoana înainte ca decesul să survină dacă decesul nu a survenit pe teritoriul niciuneia dintre Părțile Contractante.

Pentru aplicarea Acordului autoritățile competente și instituțiile Părților Contractante își vor acorda asistență reciprocă, în mod gratuit.

Acordul stabilește aplicarea scutiilor integrale sau parțiale de taxe de timbru, taxe consulare sau administrative pentru documentele eliberate de autoritățile celeilalte Părți Contractante în scopul aplicării Acordului, precum și exceptarea de la cerința autentificării pentru orice documente necesare pentru aplicarea Acordului.

Cererile, notificările sau recursurile în baza legislației unei Părți Contractante vor fi considerate cereri sau recursuri pentru prestații corespunzătoare în baza legislației celeilalte Părți Contractante.

Totodată, hotărârile cu titlu executoriu ale unei instanțe judecătorești a unei Părți Contractante, precum și documentele executorii emise de către o autoritate sau o instituție a unei Părți Contractante cu privire la contribuțiile de securitate socială sunt recunoscute pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, această recunoaștere neputând fi refuzată decât pe motiv de incompatibilitate cu ordinea publică a Părții Contractante pe teritoriul căruia este cerută recunoașterea hotărârii sau documentului.

Plata prestațiilor poate fi efectuată în moneda Părții Contractante a cărei instituție acordă prestațiile. În scopul aplicării Acordului, autoritățile și instituțiile Părților Contractante pot comunica direct între ele în limbile lor oficiale sau în limba engleză.

Acordul prevede ca autoritățile competente ale Părților Contractante să stabilească un Aranjament Administrativ pentru aplicarea Acordului.

Orice date sau informații privind o anumită persoană comunicate conform Acordului sunt considerate confidențiale și nu pot fi utilizate decât în scopul aplicării acestuia.

Acordul va fi încheiat pe perioadă nedeterminată și va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data ultimei notificări prin care Părțile Contractante se informează reciproc despre îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării în vigoare. Fiecare Parte Contractantă

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

poate să-i înceteze valabilitatea printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți Contractante, cu cel puțin șase luni înainte de sfârșitul anului calendaristic respectiv. Acordul își încetează valabilitatea începând cu prima zi a anului calendaristic următor.

Conform prevederilor Legii nr. 590/2003 privind tratatele și în considerarea celor menționate, a fost elaborat prezentul Memorandum pentru aprobarea semnării Acordului între România și Republica Albania în domeniul securității sociale.

Având în vedere cele de mai sus, propunem aprobarea semnării *Acordului între România și Republica Albania în domeniul securității sociale*.

Pentru partea română, Acordul ar urma să fie semnat de către ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice sau de un secretar de stat din același minister sau de către un alt demnitar român desemnat în acest scop, în care sens, Ministerul Afacerilor Externe ar urma să elibereze „Depline puteri”.